

1547

SPRAWOZDANIE SZPITALA BONIFRATRÓW

W KRAKOWIE

ZA ROK 1913

o leczonych także chorych, których bez względu na religię, narodowość
i stan przyjęto, pielęgnowano i leczono.

W KRAKOWIE

CZCIONKAMI DRUKARNI „CZASU” POD ZARZĄDEM A. ŚWIERZYŃSKIEGO.
NAKŁADEM KONWENTU BONIFRATRÓW.
1914.

Widok szpitala Bonifratrów od strony ogrodu.

SPRAWOZDANIE SZPITALA BONIFRATRÓW W KRAKOWIE ZA ROK 1913

o leczonych tamże chorych, których bez względu na religię, narodowość i stan
przyjęto, pielęgnowano i leczono.

I.

Działalność Szpitala Bonifratrów w Krakowie w roku 1913 przedstawia się następująco :

W ubiegłym roku leczono we wyżej wymienionym zakładzie ogółem 1821 chorych, a w tej liczbie 112 pozostałych z roku 1912. Przyjęto do szpitala 1709 z których było: rzym.-kat. obrządku 1574, grecko-katol. 22, prawosławnych 4, ewangelików 4, izraelitów 105.

Szpital opuściło: wyleczonych 1055, z polepszeniem 411, niewyleczonych 71, zmarło 171, razem 1708 chorych. Na rok 1914 pozostało w leczeniu 113 chorych.

Chorzy przebywali w szpitalu ogółem 35608 dni, przeciętna zaś ilość dni leczenia każdego chorego wynosiła 19·5 dni. Napływ chorych największy był w lipcu bo 175 chorych, najmniej zaś w czerwcu, bo 118 chorych.

Śmiertelność największa była w grudniu 19, najmniejsza zaś w marcu, kwietniu i w sierpniu 11; ogólny procent śmiertelności wynosił 9·3%; po potrąceniu zaś zmarłych na gruźlicę 69 chorych, na uwiąd starczy 14, choroby serca nieuleczalne 18, nowotwory 14, przywiezionych w stanie konania 6, to procent śmiertelności wynosił z pozostałej liczby leczonych 2·7%.

Chorych na gruźlicę pozostało w leczeniu 16 na rok 1914.

Ambulatoryja szpitalne udzieliły bezpłatnej pomocy lekarskiej 34211 chorym, z której to pomocy korzystali w 15331 wypadkach mieszkańcy Krakowa, w 8766 wypadkach mieszkańcy Podgórza, zaś w 10114 wypadkach tak mieszkańcy okolicznych miejscowości, jakoteż i pobliska ludność Królestwa Polskiego. W ogólnej liczbie ambulantów było 2269 żołnierzy.

Lekarstw zaordynowano w ciągu roku 1913 w łącznej wartości 4922 K 16 h, opatrunki chirurgiczne wynosiły sumę 5659 K. 65 h.

II.

Operacje wykonane w roku 1913.

Amputacje: uda 1, podudzia 1, przedramienia 2, palców rąk 3	7
Resekcje: kolana 2, żeber 2, szczęki górnej 1, szczęki dolnej 1, stawu palców 5	11
Exartylucacje: przedramienia w stawie łokciowym 1, palców 3	4
Necrotomie: podudzia 2, ramienia 1, szczęki dolnej 1, kości łokciowej 3, kości goleniowej 2, wyrostka łokciowego 2, kości śródstopia 5, kości skokowej 1, kości przedramienia 2, kości krzyżowej 1, palców 5	25
Sequestrotomie: kości udowej 3, kości goleniowej 3, kości ramienia 2, szczęki dolnej 2	10
Osteotomie z powodu genu valgum 2	2
Trepanacje czaszki z powodu załamania kości tyłogłowia 1, załamania os occipitale i ropnia mózgu 1, z powodu wyjęcia kuli 1	3
Złożenie złamań: kości promieniowej 14, kości łokciowej 4, podudzia 8, palców 2, obojczyka 2, ramienia 6, obu kości przedramienia 4, goleni 2, basis cranii 2, kostek 2, rzepki 2, nosa 1, kości podudzia skomplikowane 3, kości ramienia skomplikowane 1, uda 2	55
Odprowadzenie zwłknięć: barku 7, w stawie łokciowym 4, kolana 1	12
Wyłuszczenie z powodu: lymphomata 60, raka wargi 8, struma 7, kaszaka 19, cysta dermoidalis 6, lipoma 1, naevus 1, verrucosis 1, epulis sarcomatosa 2, noma 1, granuloma 1, sarcoma 3, jądra 1, angioma 1, melanosarcoma bulbi oculi 1, hygroma praepatellare 4, bursitis olecrani 1, ganglion 2, tendovaginitis tuberculosa 2	122
Operacje radykalne: przepuklin pachwinowych wolnych 36, uwięzłych 7, udowej uwięzłej 1	44
Operacje: hydrocele 10, varicocele 5, nephrotomia 1, urethrotomia externa 1	17
Laparatomie z powodu: Appendicitis 20, przepukliny brzusznej uwięzłej 3, Sarcoma pharyngis (gastrostomia) 1, rany kłutej brzucha, zeszycie wątroby 1, Carcinoma coeci (Resectio coeci) 1, carcinoma SRomanum (anus praeternaturalis) 1, Stenosis intestini 1, Strangulatio jejuni 1, Torsio SRomanum (Colopexia) 1, Sarcoma intestini (Enterostomia) 1, Infractio intestini ilei, stenosis (Enterofixatio) 1	32
Operacje jak: guzów krwawnicowych 13, sectio alta 2, fistula ani 7, tuberculosis ani 2, venesection venae saphenae 1, Spina ventosa 2, Phimosis 6, Paraphimosis 3, zeszycie musculi pectoralis majoris 1, podwiązanie arteriae tibialis postica 1, fistula stercoralis (Diefenbach) 1, obkrajanie wrzodu podudzia 1	45
Wyjęcie ciał obcych: igieł 5, kul 7	12
Punkcje: klatki piersiowej 6, brzucha 5, kolana 3, przy haemarthros 2, pęcherza 1	16
Operacje różne jak: wrośniętego paznokcia 24, ropień języka 2, periproctitis 4, mastitis 3, absces paranephriticus 1, ropni zimnych 35, periurethritis 1, ropni palców 33, ropni kończyn górnych 37, ropni kończyn dolnych 26, dymieniec 5, ropni szyi i podszczękowych 27, karbunkulów 7, gruźlicy ścięgien 2, ropni brzucha 6, wyskrobanie ognisk gruźliczych 70, absces retropharyngealis 1, actinomycosis 1, extractio cataractae 1, iridectomia 1, wstrzykiwanie alkoholu około nerwu 1, Parotitis phlegmonosa 1, Parotitis septica 1, Lupus excochleatio 1, Tbc. sterni przypalenie 1	291
Wstrzykiwanie mieszanek do stawów i ognisk gruźliczych	212
Zakładanie opatrunków gipsowych przy: gonitis 9, tbc. cubiti 2, spondylitis colli 1, tbc. metatarsi 7, tbc. metacarpi 2, coxitis tbc. 7	28
Zakładanie wyciągu przy coxitis tbc. 1, spondylitis 2, złamaniu uda 1	4
Wstrzykiwania surowicy przeciwężcowej 6	6
Tamponada i zabiegi z powodu haemophilii, wstrzykiwania surowicy 3	3
Wstrzykiwania modo Ehrlich	11
Razem	972

Dr Aleksander Bossowski,

Prof. Uniw. Jagiellońskiego, Konsulent Szpitala.

Dr Zygmunt Rągliński,

Docent Uniw. Jagiell., Operator
i kier. oddziału chirurgicznego.

Dr Jan Frączkiewicz,

Prymarusz
oddziału chorób wewnętrznych.

Dr Fr. Krzyształowicz,

Prof. Uniw. Jagiellońskiego,
Kierownik ambulatorium chorób
skórnych i wenerycznych.

Dr Bolesław Rzegociński,

Prymarusz
oddziału chirurgicznego.

Dr Ludwik Motyka,

Lekarz domowy
i Sekundaryusz szpitala.

Dr Stanisław Kwiatkowski,

Sekundaryusz
oddziału chirurgicznego.

III.

Stan i zatrudnienie chorych.

	Ilość		Ilość		Ilość
Pozostało z r. 1912	112	z przeniesienia	387	z przeniesienia	687
Ajenci	7	Kolporterzy	2	Prasowacz	1
Akademicy	8	Koszykarze	2	Przemysłowcy	3
Aptekarz	1	Kotlarz	1	Propinatorzy	3
Artyści dramatyczni	4	Kowale	19	Prywatysci	5
Bandażysta	1	Kramarze	3	Pudełkarze	3
Bednarze	3	Krawcy	64	Rolnicy	19
Betoniarze	4	Kucharze	3	Rzeźbiarz	1
Białoskórnik	1	Kupecy	15	Rzeźnicy	7
Blacharze	8	Kuśnierz	1	Rysownik	1
Bronzownik	1	Laborant	1	Rytownik	1
Buchalterzy	3	Lekarz	1	Sędziowie	7
Budowniczcy	1	Leśniczy	2	Siodlarz	1
Ceglarze	16	Litograf	1	Ślusarze	55
Ceramik	1	Lokaje	6	Śpiewak	1
Chemik	1	Magazynier	1	Szklarze	4
Cieśle	22	Malarze	4	Służący	51
Cholewkarze	5	Masarze	18	Stolarze	33
Cukiernik	1	Maszyniści	4	Sztygar	1
Dorózkarze	2	Maturzyści	2	Strażnicy akcyzowi	45
Druciarz	1	Mechanik	1	Stróże domowi	4
Drukarze	6	Medyk	1	Studenci	20
Duchowni świeccy	17	Młynarze	6	Studniarz	1
Duchowni zakonni	14	Monterzy	7	Stereotypy	1
Dozorcy	3	Murarze	54	Strażacy pożarni	2
Elektromonter	1	Nadzorca	1	Szewcy	61
Emeryci	14	Nauczyciele	6	Subjekci	4
Ekonom	1	Notaryusz	1	Szlifierz	1
Ekspres	1	Nożownik	1	Szofer	1
Fryzjerzy	14	Obywatele	4	Talmudista	1
Górnicy	17	Odlewacze	3	Tapicerzy	4
Gospodarze	14	Ogrodnicy	5	Technicy	3
Handlarze	3	Organista	1	Urzednicy prywatni	15
Handlowcy	36	Palacze	12	„ rządowi	14
Inkasent	1	Parobcy	9	Uczniowie	24
Instalator	1	Pasterze	2	Ważnik	1
Introligatorzy	7	Pastor	1	Walcownik	1
Inżynierzy	2	Piaskarz	1	Węglarze	6
Jubilerzy	2	Piekarze	22	Wozak	1
Kaflarze	8	Pielęgniarze chorych	2	Wozni	4
Kamieniarze	10	Pomocnicy handl.	3	Woznice	4
Kancelista	1	Prawnik	1	Wyrobni	717
Kelnerzy	10	Praktykant handlowy	1	Zegarmistrze	2
Kołodrzarz	1	Praktykanci urzędowi	5	Ogółem	1821
do przeniesienia	387	do przeniesienia	687		

IV.

Ojczyzna chorych.

Nazwa kraju	Ilość	Nazwa kraju	Ilość
Pozostało z roku 1912	112	z przeniesienia	1675
Galicja	1516	Tryest	2
Czechy	13	Prusy	3
Morawa	17	Styrya	1
Bukowina	3	Węgry	6
Austria dolna	6	Śląsk austriacki	7
Ameryka	1	Śląsk pruski	4
Bawaria	1	Kraina	1
Poznańskie	6	Królestwo Polskie	122
do przeniesienia	1675	Ogółem	1821

Rok ubiegły był rokiem tak niepomysłnym pod każdym względem, jakiego nie pamiętają najstarsi ludzie w Galicyi. Klęska nieurodzaju i kroczące za nią widmo głodu, olbrzymie powodzie, ogólne przesilenie ekonomiczne i finansowe, a wreszcie niepewna sytuacja polityczna — wszystko to razem jest powodem, że rok 1913 fatalnie zapisał się w pamięci naszego kraju, na szereg lat go rujnując. Kto zaś odczuł nader dotkliwie przejścia zeszłego roku — to my, którzy, pragnąc spełniać swe posłannictwo, t. j. pielęgnowanie jaknajwiększej liczby ubogich chorych, a posiadając minimalne stałe dochody, zmuszeni jesteśmy wciąż kołatać do ofiarności mieszkańców tego starożytnego grodu, jego okolic i całego kraju. Apel do tej szlachetnej ofiarności nie zawodził nas dotąd nigdy. Skutkiem jednak nieszczęsnego zbiegu okoliczności musiała ona osłabnąć w roku ubiegłym, co wobec stale wzrastającej liczby chorych w naszym szpitalu postawiło nas w położenie bardzo trudne. Wystarczy przytoczyć, że gdy w roku 1912 pielęgowaliśmy w naszym szpitalu 1781 chorych, którzy spędzili w nim 32,926 dni, to w roku 1913 liczby te równają się 1821 i 35608, zaś koszt lekarstw i opatrunków, który wynosił w 1912 roku 4731 K. 01 h. i 3487 K. 63 h. podniósł się w roku 1913 do 4922 K. 16 h. i 5659 K. 65 h. W tym samym stosunku wzrosły oczywiście i koszty utrzymania chorych.

Dlatego też zwracamy się do naszych zacnych Przyjaciół i Dobrodziejów z najgorętszą prośbą o wydatniejszą pomoc. Znaleźliśmy się bowiem w takim położeniu, że musielibyśmy ograniczyć przyjmowanie chorych biedaków do naszego szpitala, gdyby ofiarność publiczna nie zwróciła na nas baczniejszej uwagi. A napływ tych właśnie ubogich, którzy w $\frac{2}{3}$ stanowią kontygent naszych chorych, jest coraz większy.

Jedną z najprzystępniejszych a zarazem najtrwalszych form przychodzenia nam z pomocą jest fundowanie w naszym szpitalu t. zw. łóżek pamiątkowych. W roku ubiegłym Szlachetni Ofiarodawcy ufundowali dwa takie łóżka, a mianowicie im. ś. p. Wicentego Sataleckiego i ś. p. Dra Karola Rudnickiego — za co składamy Rodzinom Ich na tem miejscu stokrotne dzięki i ośmielamy się wyrazić nadzieję, że piękny ten przykład znajdzie chętnych naśladowców wśród zamożniejszych mieszkańców naszego kraju. Ale i ludzie mniej zamożni przyczynić się mogą do wielkiego dzieła miłosierdzia, bo każdy najmniejszy nawet datek, czy to w pieniądzu, czy to w naturze, przyjmujemy z najgorętszą wdzięcznością, błagając w codziennych modlitwach Najwyższego, aby raczył sownie wynagrodzić Dobrodziejów naszego szpitala.

Poniżej zamieszczone szczegółowe sprawozdanie z działalności naszego szpitala w roku 1913 wskazuje, że, pomimo trudnych warunków, rąk nie opuściliśmy, że staraliśmy się pielęgnować jaknajwięcej chorych i dawać im najstosowniejszą opiekę lekarską.

Głębokie przekonanie o wielkiej ofiarności wszystkich mieszkańców Krakowa i całej Galicyi, napawa nas otuchą i nadzieją, że praca nasza poświęcona pielęgnowaniu chorych ubogich bez różnicy narodowości i wyznania doczeka się od nich w roku bieżącym takiego poparcia, iż nie będziemy musieli jej ograniczać dla braku środków materialnych. Zresztą każdy grosz, złożony dla naszego szpitala przyczynia się do ogólnego dobra, bo iluż to chorym przywrócił on możność dalszej egzystencji i pracy w ciągu trzystu lat swego istnienia w murach prastarej stolicy polskiej.

Przy zakończeniu tego sprawozdania poczuwamy się do miłego obowiązku złożyć uroczyste podziękowanie za łaskawą życzliwość i uczynną pomoc Wysokiemu Sejmowi Krajowemu, Przewielebnemu Duchowieństwu, Wysokim c. k. Władzom Państwowym i Krajowym, Świetnej Reprezentacyi stoł. król. miasta Krakowa, Świetnym Dyrekcyom miejskiej i powiatowej kasy Oszczędności w Krakowie, Świetnej Dyrekcyi Towarzystwa Wzaj. Ubezpieczeń, oraz J. J. W. W. Obywatelom wiejskim za wielką gościność okazywaną kwestarzom naszym. Również dziękujemy serdecznie zacnym Włościanom naszym, którzy wprawdzie skromną, ale dla nas tak drogą, daniną w naturze, znacznie przyczyniają się do utrzymania w szpitalu biednych chorych, Szanownym Redakcyom pism miejscowych za popieranie celów naszych, W. W. P. P. Lekarzom Zakładu za Ich skuteczną i bezinteresowną dla dobra biednej i cierpiącej ludzkości pracę.

Kraków 1 stycznia 1914 r.

Fr. Homobonus Kyovsky

*Przeor konwentu i dyrektor szpitala,
ozdobiony złotym krzyżem zasługi
z koroną.*

Wykaz liczbowy chorych

we wszystkich niżej wyszczególnionych piętnastu szpitalach Bonifratrów austriacko-czeskiej prowincyi zakonnej w roku 1913 przyjętych, leczonych i pielęgowanych.

Miejscowości szpitali Bonifratrów	Ilość łózek*)	Pozo- stało z roku 1910		Przy- było w r. 1911		Między tymi było							Wyszło		Zmarło		Porostaje w leczeniu na r. 1912		Liczba dni leczenia
		Mężczyzn	Kobiet	Mężczyzn	Kobiet	Katolików	Gr.-katol.	Ewangiel.	Prawosław.	Żydów	Mahomet.	Bezwyzn. i pogan	Mężczyzn	Kobiet	Mężczyzn	Kobiet	Mężczyzn	Kobiet	
Wiedeń założ. w r. 1614	350	313	—	6591	—	5959	60	185	7	365	6	9	6150	—	442	—	312	—	110935
Walczyce w D. Austrii założony w r. 1605 .	74	64	—	1002	—	969	—	21	—	11	—	1	972	—	31	—	63	—	17262
Kraków założ. w 1609 przył. do czesko-austr. prowincyi w 1865 .	117	112	—	1708	1	1574	22	4	4	105	—	—	1536	1	171	—	113	—	35608
Zebrzydowice w Gali- cyi, zał. w 1611 przył. do czes.-aust. p. 1797	28	14	5	235	201	431	2	1	—	2	—	—	225	190	9	5	15	11	8897
Praga założony w 1620	200	183	—	2794	—	2681	5	45	1	57	—	5	2616	—	176	—	185	—	68453
Gorycy w Nadbrzeżu, publiczny szpital za- łożony w roku 1656	120	145	—	1626	—	1613	3	8	—	2	—	—	1491	—	134	—	146	—	51365
Nowe Miasto nad Met. w Czechach, założony w roku 1692 . . .	28	30	—	422	—	411	—	10	—	1	—	—	400	—	20	—	32	—	7722
Cieszyn na Szląsku austr. założony w 1700 . .	90	105	—	1666	—	1404	2	249	—	11	—	—	1595	—	78	—	98	—	31233
Prościejów na Mora- wach, założ. w 1733	60	50	—	1022	—	1007	—	8	1	5	—	1	967	—	49	—	56	—	19476
Kukus w Czechach, za- łożony w 1743 . . .	22	5	—	102	—	102	—	—	—	—	—	—	83	—	11	—	13	—	2518
Berno, założony 1749 .	67	65	—	1481	—	1442	1	30	—	7	—	1	1425	—	55	—	66	—	22035
Berno, założony 1898 .	155	148	—	44	—	44	—	—	—	—	—	—	7	—	33	—	152	—	55130
Letowice na Morawach założony w r. 1750 .	24	23	—	297	—	288	—	8	—	1	—	—	279	—	17	—	24	—	5967
Wiedeń dom dla rekon- walescentów zał. 1753	50	29	—	597	—	573	3	11	—	10	—	—	591	—	—	—	35	—	11784
Linc założony w 1757 .	120	115	1	2098	4	2039	5	43	—	14	1	—	2017	5	78	—	118	—	39780
Wyzowice na Morawach założony 1781 . . .	20	16	—	220	3	203	—	19	—	1	—	—	198	3	19	—	19	—	5289
Wyzowice na Morawach założony 1912 . . .	25	21	—	7	—	7	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	24	—	7640
Razem . . .	1550	1438	6	21912	209	20747	103	642	13	592	7	17	20554	199	1325	5	1471	11	501099
		1444		22121		22.121							20753		1330		1482		
		23.565											23.565						

Wiarygodność powyżej podanych cyfr statystycznych potwierdza

Wiedeń, 1. stycznia 1914.

Fr. Tymoteusz Deutschel,

Prowincyał i wizytator Zakonu Bonifratrów,
ozdobiony złotym krzyżem zasługi z koroną
i medalami ces. jubileuszowym i Księcia Lichtensteina.

*) Podczas liczniejszego napływu chorych ustawia się w razie konieczności do użytku większą liczbę łózek.